

МЕТОД ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ КРЕАТИВНО - ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Комкова Олена Сергіївна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв,
Бердянський державний педагогічний університет

Качерова Ольга Георгіївна,
старша викладачка кафедри початкової освіти
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв,
Бердянський державний педагогічний університет

Сучасна освіта ставить перед собою завдання не лише дати учням знання, а й навчити їх самостійно мислити, творчо підходити до вирішення проблем, генерувати нові ідеї. Цим завданням відповідає метод проектів, який використовується для стимулювання креативно-пізнавальної діяльності здобувачів початкової освіти. Метод проектів - це педагогічна технологія, яка передбачає організацію навчально-пізнавальної діяльності учнів навколо проблем, що їх цікавлять, з метою самостійного пошуку знань та їх застосування у практичній діяльності.

Проблему формування пізнавальної діяльності у молодших школярів у навчальному процесі вивчали вчені як з-за кордону, так і в Україні. Роботи таких вчених, як Л. Виготський, О. Савченко, В. Сухомлинський, Е. Баффі, Дж. Брунер, Е. Говен, Я. Коменський, З. Контануєте, К. Кімборльд, Б. Роуєм, Х. Хеден, акцентують увагу на засобах та умовах для стимулювання навчальної діяльності, розвитку навчального інтересу, мотивації до активності та самостійності.

Різні аспекти активізації та розвитку пізнавальної діяльності особистості були предметом досліджень вчених з психології та педагогіки. Українські та зарубіжні педагоги, такі як Н. Бібік, В. Вербицька, Н. Кудикіна, В. Онищук, В. Паламарчук, І. Підласий, Е. Полат, та психологи Г. Костюк, С.Максименко, О.Скрипченко та інші, внесли значний вклад у вирішення цієї проблеми. Велика кількість досліджень пов'язана з різними аспектами покращення ефективності активізації пізнавальної діяльності в початковій школі через використання ігор або комплексів ігрових методик.

Метод проектів є одним з найефективніших засобів стимулювання творчого та пізнавального потенціалу молодших школярів на уроках інтегрованого курсу "Я досліджую світ". Цей метод сприяє активній участі учнів у процесі навчання, розвиває їхні аналітичні та творчі здібності, а також допомагає засвоїти навчальний матеріал глибше та з розумінням.

Під час використання методу проєктів на уроках інтегрованого курсу "Я досліджую світ", вчителі створюють умови для самостійної діяльності учнів, підтримують їх інтерес до вивчення предмета та розвивають критичне мислення. Учні залучаються до вирішення реальних проблем, створюють проєкти з використанням різноманітних методів дослідження, таких як спостереження, аналіз, експеримент, а також взаємодію зі спільнотою [3].

Однією з переваг методу проєктів є можливість інтегрувати різні предмети та теми в один проєкт, що сприяє узгодженому розвитку різних компетенцій учнів. Наприклад, під час проєкту з вивчення екосистеми лісу, учні можуть одночасно вивчати біологію, екологію, математику та мистецтво, розробляючи макети лісових рослин, обчислюючи їхні взаємини та вплив на довкілля, а також малюючи пейзажі.

Крім того, метод проєктів сприяє розвитку комунікативних навичок учнів, оскільки вони залучаються до колективної роботи, обговорення результатів та презентації своїх проєктів перед класом чи шкільною спільнотою. Це сприяє формуванню в учнів навичок співпраці, лідерства та вміння виражати власні думки та ідеї [1].

Для успішного впровадження методу проєктів на уроках інтегрованого курсу "Я досліджую світ", вчителі повинні мати чітке розуміння цілей та завдань навчальної програми, уміти стимулювати та підтримувати інтерес учнів до предмета, а також організовувати ефективну роботу в групах.

Крім того, метод проєктів сприяє активізації творчого мислення учнів. Під час реалізації проєктів, діти залучаються до пошуку нетрадиційних рішень, розробляють ідеї та втілюють їх у життя. Цей процес стимулює їхню уяву та творчий потенціал, дозволяючи реалізувати свої ідеї у практичній діяльності.

Наприклад, під час проєкту з теми "Моя маленька країна", учні можуть виготовити макет мініатюрного містечка, розробити його планування та інфраструктуру, виготовити різноманітні архітектурні споруди та предмети побуту. Цей проєкт не лише сприятиме засвоєнню знань з географії та історії рідного краю, але й дозволить учням виявити свою творчість та індивідуальний підхід до вирішення завдань [4].

Крім того, метод проєктів сприяє розвитку критичного мислення, самостійності, підвищення мотивації до навчання та відповідальності учнів за власне навчання. Планування, організація та виконання проєкту вимагає від учнів систематичності та дисципліни, а також вміння самостійно приймати рішення та вирішувати проблеми, що виникають у процесі роботи.

У контексті інтегрованого курсу "Я досліджую світ", метод проєктів дозволяє:

- поєднувати знання з різних предметів, використовувати їх у практичних завданнях;
- формувати навички командної роботи;
- під час навчального процесу співпрацювати один з одним, розподіляти обов'язки та спільно досягати поставлених цілей;

- чітко та лаконічно висловлювати свої думки, презентувати результати своєї роботи.

Наприклад, під час проекту "Подорож у часі", учні можуть дослідити історичні події, вивчати їх вплив на сучасність та розробляти презентації, що відображають їхні висновки [2].

Таким чином, використання методу проєктів на уроках інтегрованого курсу "Я досліджую світ" дозволяє стимулювати креативну та пізнавальну активність молодших школярів. Цей метод сприяє не лише здобуттю знань, але й розвитку критичного мислення, комунікативних навичок та навичок самостійної роботи. Під керівництвом вчителя учні отримують можливість виявити свої здібності, використовуючи творчість та дослідницький підхід для вивчення різних аспектів світу навколо них. В результаті, метод проєктів допомагає зробити навчання цікавим та ефективним, сприяючи глибшому розумінню матеріалу та розвитку творчих здібностей учнів. Метод проєктів є ефективним засобом розвитку креативно-пізнавальної діяльності молодших школярів на уроках інтегрованого курсу "Я досліджую світ". Він дозволяє зробити навчання цікавим та захоплюючим, розвинути креативні та пізнавальні здібності учнів, підготувати їх до самостійного життя в суспільстві.

Список літератури

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
2. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
3. Методичні рекомендації щодо викладання у початковій школі у 2022/2023 навчальному році. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.2.pochatkova.osvit.a.20.08.2022.pdf>
4. Василець Я. Є. Формування умінь проєктного навчання на уроках «Я досліджую світ» засобами підручників. Інноваційна педагогіка. Одеса: Гельветика, 2021. № 40. С. 67-72.